

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

СЕМАНТИЧНА ПРЕДСТАВЛЕНІСТЬ ВЛАСНИХ ІМЕН НЕГАТИВНИХ ПЕРСОНАЖІВ В АНГЛОМОВНОМУ КАЗКОВОМУ ДИСКУРСІ

Пономаренко В. М.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Назаренко О. В.

Власні імена посідають значне місце в лексичному складі будь-якої мови. Ці мовні одиниці слугують для позначення об'єктів навколишньої реальності. Специфіка власних імен віддавна привертала увагу дослідників у різних областях науки, а своєрідність виділила їх в окрему науку – ономастику, яка також включає у себе значну кількість галузей.

Особлива увага сучасних лінгвістів приділяється інтерпретації феномену «казкового дискурсу». Казковий дискурс – активне середовище реалізації специфічних параметрів категорії казковості, що характеризується особливим жанровим ускладненням [1, с. 4].

Аналіз теоретичних доробків продемонстрував, що дослідники виділяють різні ознаки в жанрі літературної казки. Вона може бути заснована на фольклорних, міфологічних, епічних джерелах, або ж бути плодом уяви письменника, але вона у будь-якому випадку підпорядкована авторській волі [2, с. 21].

У рамках розвитку сучасної філології, питання ономастики стає все більш актуальним. Важливо не лише розкласти значення слова на складові, але й з'єднати їх у лаконічному визначенні, оскільки реалізоване в слові поняття є не просто набором суттєвих відмінних ознак, а сама думка про них.

Літературна казка як один із жанрів казкового дискурсу, поєднує у собі риси казкового та літературного. Аналіз фольклорної та літературної казки продемонстрував, що вони різняться за генезою (літературна казка створюється одним автором, фольклорна – результат колективної творчості); за формою оповідання (літературна казка існує у письмовій формі, в одному варіанті, фольклорна казка змінюється навіть тоді, коли вона переказується одним і тим ж оповідачем); за змістом (літературна казка характеризується чималою різноманітністю сюжетів, які вказують на її зв'язок з реальною дійсністю); за композицією (літературна казка характеризується менш суворими правилами побудови, ніж фольклорна казка).

На нашу думку, одним із визначних факторів авторської казки є її співвіднесеність із творами реального характеру. Ця риса особливо проявляється у динамічності характерів казкових персонажів та їх неоднозначності з позицій оцінки «добрий – поганий». Також у літературній казці часто порушуються класичні елементи «щасливого кінця» та сюжетної схеми «через труднощі до щастя».

Семантичний аналіз антропонімів негативних героїв літературної казки продемонстрував кілька частотних варіантів семантичного поєднання в іменах казкових героїв. Так, нами було виокремлено наступні варіанти: поєднання архаїчної форми імені та сучасного прізвища, поєднання міфічного імені та прізвища із архаїчним значенням, запозичення та авторський словотвір.

Результати дослідження показали, що автори художніх казок, створюючи персонажну систему, ретельно дотримуються процесів іменування героїв, адже від цього значно залежить їх сприйняття читачем та декодування авторської реальності.

1. Назаренко Е. В. Современная авторская сказка как пример постмодернистского дискурса [Електронний ресурс] / – Режим доступу до ресурсу: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=08SAxoEAAAAJ&citation_for_view=08SAxoEAAAAJ:Tyk-4Ss8FVUC
2. Цикушева И. В. Жанровые особенности литературной сказки (на материале русской и английской литературы) / И. В. Цикушева // Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 2: Филология и искусствоведение. - 2008. - №1. - С. 21-24.
3. Швачко С. А. Содержательно-структурные аспекты английских сказок и стихотворений: Методические рекомендации. Сумы: СГПИБ 1988. - 34 с.